

sætninger, og sammenlignet med fremmede Love. V. Betragtningen over Danmarks nuværende Pengevæsen.

Siden 1ste Juli er samme Forf. ogsaa Medudgiver af Collegialtidenden, i hvilket Blad der med kongelig Tilladelse meddeles fuldstændig Efterretning om Lovgivningen og de vigtigste offentlige Foranstaltninger, ledsaget med de Grunde hvorved samme bleve fremkaldte.

I den historiske Classe have vi, af Biskop *Münter*, Commandeur af Dannebrog, 3 Afhandlinger, nemlig:

I. *Forklaring af en Inskription paa en gammel etrusk Ara*. En efter alle Kjendemerker ældgammel etrusk Inskription paa en i Cortona opdaget Steen, som tjente til Dækselsteen for en Ara, og som *Coltellini* har udgivet med Forklaring i Aaret 1790, har foranlediget denne Afhandling, hvori Inskriptionen, som lyder i det etruske Sprog:

ARSES VVRSES SETHLANL TEPHRAL APE TERMNV
PISEST ESTV.

forklares, med nogen Afvigelse fra *Coltellini's* Udtolkning, saaledes:

Ignem Avertas Vulcane; Victimarum carne post (retro) terminum piatus esto!

Indskriften er saa meget desmere interessant, som den indeholder de Ord ARSE VERSE, som ifølge *Festus* pleiede at sættes over Indgangen til de gamle Etruskers Huse, for at afværge Ildsvaade, hvormed ogsaa *Plinius* stemmer overeens, som Hist. Nat. XXVIII, 2, siger: *Parietes Incendiorum deprecationibus conscribantur (ab Etruscis)*. Men da denne Inskription ikke staaer paa nogen Muur, der har hørt til en Vaaning, men paa et Alter; saa troer Forf. at den har været bestemt til et saakaldt *Puteal*, og ytrer, efter i Korthed at have frem-

sat det vigtigste af hvad der vides om de gamle Hetruriers hellige og hemmelige Lære om Lynilden og Luftmeteorerne, den Formodning: at det Alter, hvorpaa Indskriften har staaet, var bestemt til at afværge Ulykker, som Guderne troedes at bebude ved Lynild og Luftmeteorer, fra Omegnen af Cortona; saa at disse Ulykker kun maatte træffe *Fremmede*, (*retro terminum*) altsaa, efter den ældste Verdens Tænkemaade: *Fiender*.

II. *Den Lucanske Stad Velia's Historie*. Denne Monographie blev foranlediget ved adskillige interessante Efterretninger, Forfatterens lærde Correspondent, Hertugen af Vargas - Macciucca i Neapel, havde meddeelt ham om denne i Alderdommen berømte Stads Ruiner, og dens Historie i Middelalderen. Den ligger faa Mile S. V. fra Pæstum, og Stedet kaldes for nærværende Tid *Castell a mare della Brucca*; men er bleven næsten aldeles forbigaaet af de Reisende, og er for det meste kun bekjendt i Numismatiken af de mange skiønne Sølvmynter, som vidne om Velias fordums Rigdom og Konsternes Flor i dets Velmagts Dage. Forf. har derfor samlet alt hvad han om denne Stads Historie kunde finde hos de Gamle, og fremstiller i nærværende Afhandling: Velia's Stiftelse, — eller om den maaskee allerede var beboet af Italioter, dens Indtagelse af Phocæerne — i den romerske Konge Servii Tullii Tid, omtrent i Aarene efter at Rom blev bygt 183-220. Til Oplysning har Forf. forudskikket et kort Omrids af Phocæernes ældre Historie. Forf. gjør os derpaa bekjendt med Velias Beliggenhed og endnu kjendelige Levninger, blandt hvilke store Stykker af dens Ringmure ere de mærkværdigste; da de betydelige Ruiner af Templer, som endnu saaes i *Winkelmanns* Tid, nu for det meste ere forsvundne: dens i Alderdommen berømte Havn og dens Navn i Fortiden. Derfra gaaer han over til Efterretninger om Stadens Religion, som kunne samles